

ganste anden Sag, dersom Stillingsprincippet var, at man stillede for sig i Armeen, da var det rigtigt, at slaae en Streg over den. Ene, saalænge den Anden eksisterede i Armeen; men stiller man for sig i den staaende Hær, er der ingen Berettigelse til at slaae en Streg over den, som er i Forstærkningen, fordi en anden Person tjener i den staaende Hær. Man maa altsaa gjøre sig det klart, om man virkelig vil indføre det Princip, at man stiller en Person for sig til Tjeneste i Armeen og ikke til Tjeneste i den staaende Hær, thi da er den første Bestemmelse berettiget; men, gaaer man ind paa dette, at man stiller for sig i Armeen, saa er ogsaa den sidste Bestemmelse berettiget; thi stiller man for sig i Armeen, er det virkelig Tilfældet, at naar den, man har stillet for sig, bliver skudt, saa er Forpligtelsen aldeles opfyldt. Der findes i Armeens Ruller paa denne Persons Navn En opført, og denne Person er virkelig bortfaldet og udgaaet. Det forekommer mig saaledes, at naar man antager den første Bestemmelse, maa man ogsaa antage den anden; men jeg troer, at man ikke maa lade det være upaaagtet, at det er, saaledes som den ærede Justitsminister sagde, en Udvikling af Stillingsystemet eller, med andre Ord, det er en virkelig Grundforandring i Stillingsprincippet, og det, maa jo bemærkes, er ikke blot en Principforskiel, en theoretisk Forskiel, men det blev af Mange i forrige Rigsforsamling anført som en Grund for Stillingen, at man derved, navnlig i Krigstid, ingenlunde befriede sig selv for Krigstjeneste, fordi man stillede en Anden for sig, og det blev udtrykkeligt fremhævet, at Stillingens Formaal væsentlig kun var at befrie sig for det kjedelige Fredsarbejde, men ikke for at offere sit Blod, men just dette gaaer nærværende Forslag ud paa; thi det gaaer aabenbart ud paa at kunne stille en Anden for sig endogsaa i Krig. Man maa saaledes, naar man stemmer for det foreliggende Forslag, gjøre sig det klart, at man efter det udstrækker Stillingen i en langt stærkere Grad, end Tilfældet var i den tidligere Børnepligtstlov.

Ordføreren: Jeg maa blot med Hensyn til, hvad den sidste ærede Taler anførte, tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det uden tvivl hvoer paa en Misforstaaelse, naar jeg skulde

have yttret, at man kun kunde stille for sig til den staaende Hær; det var idetmindste ikke min Mening, om endogsaa mine Ord ere blevne forstaaede saaledes. Meningen var den, at den Stilling, hvormed der ved dette Lovforslag er Tale, alene gjælder den staaende Hær. Her er Tale om en Børnepligtig, som stiller en Mand for sig, for at udfylde sin Plads ved den staaende Hær, og det er derved, at Udvalgets hele Rationnement grunder sig, og nu mener man, at saalænge denne for ham tjenende Mand staaer ved den staaende Hær, maa Stilleren være aldeles fri for Tjenesten. Det er iøvrigt ganske rigtigt, som den ærede sidste Taler anførte, at der ved denne Lovs Behandling i forrige Rigsforsamling blev fra forskellige Sider, for at forsvare Stillingen, anført, at man dog ikke derved kunde unddrage sig Landets Forsvar i Krigstid, og jeg maa indrømme, at dette Argument paa ingen Maade behagede mig. Det maa være den ærede Taler bekendt, at jeg netop tilligemed ham var aldeles mod Stillingen, fordi jeg indsaae, at den Paastand, der laae til Grund for hiint Argument, ikke var gennemført i Loven. Det blev nemlig ikke bestemt, at i Tilfælde af Krig skulde ubetinget vedkommende Børnepligtige møde til Fædrelandets Forsvar; det blev derimod bestemt, at man kunde stille for sig til den staaende Hær, hvorved Stilleren gik over til Forstærkningens yngste Klasse, og at han igjen fra den yngste Klasse kunde stige over i den ældste, mod at en Anden af Forstærkningens ældste Klasse for ham gik over i Forstærkningens yngste Klasse. Og saaledes kan det virkelig indtræde, at en Mand, som var pligtlig ligesaagodt som enhver anden af hans Medborgere at forsvare Fædrelandet i Virkeligheden, kunde unddrage sig for denne Pligt. Men det er en Følge af hele Stillingsystemet, saaledes som det blev indført ved Loven. Jeg troer ikke, at man kan gjøre Forskiel paa Stilling i Armeen, som den sidste ærede Taler meente, og Stilling ved den staaende Hær; der er kun Tale om Stillingen ved den staaende Hær eller Stillingen ved Forstærkningen. Stiller en Mand nu for sig til den staaende Hær, mener Udvalget, at han maa være fri i